

ELŐSZÓ

DR. FELEDY BOTOND

A Budapesti Corvinus Egyetem Közgazdaságtudományi Kara és a Szent Ignác Jezsuita Szakkollégium együttműködésében elkészült tanulmánykötetet tartja a kezében az olvasó. Ez az első lépés abba az irányba, hogy a Szakkollégium és a gazdaságtudományokkal foglalkozó hallgatók között szorosabbra fűzzük a kapcsolatot.

A jezsuiták az alapításuk után nem sokkal már az oktatásra koncentráltak, ami már abban az időben is a mobilitás eszköze volt; a tudás átadása és terjesztése a stabil európai, keresztény értékeken nyugvó társadalmak szükséges alkatrésze volt, ahogyan napjainkban is az. A kínai misszióktól a latin-amerikai telepekig elképesztő globális tapasztalat halmozódott fel a rendnél. 1989-ben, több évtizednyi tiltás után a jezsuiták visszatérhettek Magyarországra, ahol újrakezdték az oktatási intézmények kiépítését. Modellek készültek, így a Fényi Gyula Jezsuita Gimnázium a miskolci Avas lakótelep mellett mutat sikeres példát, míg a Szent Ignác Jezsuita Szakkollégium a felsőoktatás felé jelenti a hidat a jezsuiták számára.

A Corvinus Egyetemmel több dolog is összeköt bennünket. A Horánszky utcai jezsuita ingatlanok ötvenes években történt államosítása után a Marx Károly Tudományegyetem kapta meg a terület jelentős részét. A Horánszky utca 18-ba a Rajk László Szakkollégium költözött be később pár évtizedre. 2011-ben kapta vissza a rend a házat és költözött be a Szent Ignác Jezsuita Szakkollégium, ekkor a Rajk néhány házzal lejjebb került az utcában, így ma is néhány házra egymástól működünk. A ma Párbeszéd Házaként szolgáló jezsuita társadalmi központ szintén a Marx egyetem része volt, akkoriban a Makarenko utcai nyelvi laborként ismerték. A történelmi helyreigazítás később megtörtént, ma újra jezsuita szigetként létezik az épülettömb, ahogy a Mikszáth tér környékét megint egyre több helyen csak „kis Vatikánként” emlegetik az ott összegyűlt egyházi egyetemek, kollégiumok miatt.

Szakkollégiumunk interdiszciplináris szellemben működik, nem pedig „szakos” szakkollégiumként, mint a rendszerváltás előtt indított Rajk vagy Bibó Szakkollégium. Ez azt jelenti, hogy a hallgatók Budapest számtalan egyetemének karairól gyűlnek össze, egy-egy szemináriumon az orvos, zenetörténész, biomechatronikus és jogász együtt próbálja kritikusan megközelíteni korunk és régióink kihívásait, dilemmáit. Abban hiszünk, hogy ez a megközelítés a tudományos előmenetelhez is egyre jobban hozzájárul, a határterületek szerepe óriási növekedésnek indult az elmúlt két évtizedben. Ebbe a környezetbe várjuk tehát a közgazdaságtudományi hallgatókat is.

A magyar demokrácia elmúlt huszonöt évében még mindig nehézkesen vetünk számot azzal, ha valamely intézmény egyházi kötődésű. A jezsuiták a legnagyobb létszámú katolikus szerzetesrend, amely az egész világot behálózó oktatási intézményrendszert tart fenn Taiwántól Észak-Amerikáig. Összesen huszonnyolc egyetem tartozik a kötelékükbe, olyan neves intézmények is, mint a Georgetown University vagy a Boston College. Ebbe a hálózatba csatlakozik a maga módján a Szent Ignác Jezsuita Szakkollégium. Európában összesen öt intézményünk található a Szent Ignác Jezsuita Szakkollégium mellett: Marosvásárhelyen és Szegeden egy-egy

szakkollégiumi kezdeményezés, Budapesten a Jezsuita Roma Szakkollégium és kakuktktojásként egy másik büszkeségünk Leuvenben, a Collegium Hungaricum, amely a KU Leuven egyeteme mellett fogadja a külföldön tanuló magyar hallgatókat. A pozsonyi, ljubjanai, maribori és trieszti jezsuitákkal együttműködve a külföldi szakkollégiumi kezdeményezéseket támogatjuk, szemünk láttára nőnek ki e városokban ezek a szomszéd országokban addig ismeretlen jellegű intézmények, a szakkollégiumok.

Az egyházakkal kapcsolatos előítéletek durva társadalmi egyszerűsítések. Egy ötszáz éves, nemzetközi missziókat felvállaló rend egészen más képet mutat, mint amit zsigerből kritikus körök szuggerálni szoktak. Ehhez bőven elegendő most Ferenc pápára, az első jezsuita pápára utalni, akinek karizmája és a kortás társadalmi kihívásokra adott válaszai bőven megmutatják, hogy mennyire különböző felfogások léteznek a katolikus közösségen belül is, nemhogy tágabb körben. A magyar történelemszemlélet hiába a hierarchikus oldalát hangsúlyozza az egyháznak, a 21. században ez a szervezet is demokratikus véleménypluralitásban, a szubszidiaritás elvét erősítve működik.

A Szakkollégium hallgatói ebbe a nemzetközi áramlatba kaphatnak betekintést akkor, amikor felvételt nyernek. Több fordulás, assessment center gyakorlatokra épülő felvételi eljárásunkkal az elmúlt években tízszeres túljelentkezést szűrtünk, amelynek eredménye, hogy a hallgatóink a legkülönbözőbb tudományterületeken nyújtanak kiváló teljesítményt; ráadásul sokkal gyakrabban ihlet meg mondjuk egy csillagász hallgatónk egy jogászt vagy pszichológust a konyhai beszélgetések során, mint azt elsőre gondolnánk. Elvégre az amerikai Santa Fe Institute is ugyanezt csinálja, csak épp Nobel-díjas szinten hozza össze a legkülönbözőbb tudományágak képviselőit.

Az alábbi tanulmányok is ezt a színes képet kívánják megerősíteni: a világra és jelenségeire nyitott megközelítések, egymást nem kizáró, nem hegemoniára törekvő értelmezések, párbeszéd és elfogadás a közös jellemzőjük.

A Köz-Gazdaság tudományos füzetsorozat mindig kiemelt célként kezelte a közgazdasági szemléletmód formálását. Jelen tematikus számmal újabb izgalmas szemszögre válthatunk. A szerkesztőink azt tűzték ki célul, hogy a kereszténység és a keresztény értékrend hatásait tudományos szemmel vizsgáljuk meg, válaszokat találjunk arra a kérdésre, hogy hogyan érvényesül ez az értékrend a hétköznapi (gazdasági) életben. Másfelől azt kerestük, hogyan hatnak, hatottak egymásra az egyes világvallások a gazdasági és ehhez kapcsolódó értékvitáik területén. A szándékunk az volt, hogy egy átfogó, több nézőpontot összegyűjtő tanulmánykötetet kapjon az olvasó, amely reflektál az egyházak társadalmi szerepvállalására, valamint a gazdaságban megjelenő elvekre és értékekre, a társadalmi tanításra.

Az ország tehetségeinek rengeteg műhely áll a rendelkezésére, hogy pallérozzák tudásukat. A Szent Ignác Jezsuita Szakkollégium is egy műhely, ahol a szakmaiság, a spiritualitás és a közösség együtt szolgálják a személyes növekedést, a jobbra törekvést.